

Valtuustoaloite: Tampereen kaupungin palveluja ei tule järjestää asukkaita eriarvoistavalla tavalla

Tampereen kaupungin palveluissa ja niitä ohjaavissa asiakirjoissa on viime aikoina esitetty toimintamalleja, joissa asukkaita luokitellaan tai kohdellaan eri tavoin henkilöön liittyvien ominaisuuksien perusteella.

Suomen perustuslain 6 §:n mukaan kaikki ihmiset ovat yhdenvertaisia lain edessä, eikä ketään saa ilman hyväksyttävää perustetta asettaa eri asemaan henkilöön liittyvän ominaisuuden perusteella. Myös kunnallisten palvelujen lähtökohtana tulee olla yksilön tasapuolinen ja yhdenvertainen kohtelu.

Tampereen kaupungin toiminnassa on perusteltua ja hyväksyttävää soveltaa positiivista erityiskohtelua, kun se perustuu:

- ikään, vammaisuuteen tai muuhun toimintakykyä tosiasiallisesti rajoittavaan tekijään
- konkreettiseen ja yksilöllisesti arvioituun palvelutarpeeseen

Tällainen erityiskohtelu on linjassa yhdenvertaisuuslain 9 §:ssä mainitun tosiasiallisen yhdenvertaisuuden edistämisen kanssa.

Sen sijaan kaupungin ei tule käyttää palveluissaan, koulutuksissaan tai asiakirjoissaan malleja tai käytäntöjä, jotka:

- jakavat tai luokittelevat asukkaita mm. ihonvärin, etnisen taustan, uskonnon, seksuaalisen suuntautumisen, poliittisten näkemysten tai muiden ulkoisten tai ryhmäkohtaisesti oletettujen ominaisuuksien, haavoittuvuuksien tai etuoikeuksien perusteella
- kohdentavat palveluja ryhmäidentiteetin eikä yksilöllisen tarpeen perusteella

Tällaiset käytännöt eivät ole perusteltuja kunnallisessa palvelutoiminnassa, koska ne siirtävät painopistettä yksilöllisestä palvelutarpeesta ryhmäidentiteetteihin ja voivat heikentää asukkaiden kokemusta yhteisestä ja tasapuolisesta kohtelusta.

Esitämme, että Tampereen kaupunki:

1. arvioi kriittisesti käytössä olevat yhdenvertaisuus- ja ohjausmateriaalit sekä niihin liittyvät toimintamallit
2. luopuu sellaisista käytännöistä ja kirjauksista, jotka perustuvat asukkaiden ryhmittelyyn ryhmäidentiteettien perusteella
3. varmistaa, että kaupungin palvelut ja asiakirjat perustuvat yksilölliseen tarpeeseen sekä ennalta tunnistettuihin ja tosiasiallisiin palvelutarpeisiin, ja että palvelut järjestetään lainmukaisen yhdenvertaisuuden ja tasapuolisen kohtelun periaatteita noudattaen.

Tampereella 16.3.2026

Juho Hirvelä (PS)

Juho Hirvelä

Joskin Vigelius (PS.)

Joskin Vigelius (PS.)

Saku Puri

Maria Pöhl

Maria Pöhl (ps.)

Sari Tamm

Sari Tamm

Sirpa Pursiainen-Hautala

SIRPA PURSIAINEN-HAUTALA

Antti Iivarinen

Antti Iivarinen